

EKSTERNU PROVJERA ZNANJA UČENIKA DEVETOG RAZREDA

BIOLOGIJA

EKSTERNA PROVJERA ZNANJA NA KRAJU III CIKLUSA OSNOVNE ŠKOLE
MAJ 2020. GOD.

UPUTSTVO ZA BODOVANJE

Napomene:

- Pridržavajte se predloženog uputstva za bodovanje kako bi svi učenici bili na isti način ocijenjeni.
- Ne ispravljajte i ne dopunjujte pitanja već bodujte samo ono što je napisano.
- Kod pitanja otvorenog tipa, kada učenici treba da daju kratak odgovor, greške u pravopisu i gramatici treba zanemariti, osim ako su takve da utiču na tačno rješenje.
- Ukoliko je učenik odgovorio na pitanje na neki drugi ispravan način koji nije predviđen datim uputstvom vrednujte ga sa maksimalnim brojem bodova.

Učenikov rad **mora** biti napisan hemijskom olovkom.

Pitanje vrednujte sa nula bodova ako je:

- netačno ili na njega nije odgovoreno
- zaokruženo više ponuđenih odgovora
- nečitko i nejasno napisano
- rješenje napisano grafitnom olovkom

Maksimalan broj bodova u ovom testu je **40**.

Netačno odgovoreno pitanje **ne** donosi negativne bodove.

Rješenja sa uputstvom za bodovanjem

1.

Tačan odgovor: D. Na četinarima se razvijaju dvopolni cvjetovi-----2 boda

2.

Tačan odgovor: A.loptasto tjelašce od ameboidnih ćelija okružena zaštitnim omotačem 2 boda

3.

Tačan odgovor: B. Ženka trihine polažu jaja oko analnog otvora domaćina----- 2 boda

4.

Pojam	Tvrdnja			
	1.	2.	3.	4.
A.				X
B.	X			
C.		X		

Dva tačna odgovora 1 bod

Tri tačna odgovora 2 boda

5.

Tvrdnja	Tačna	Netačna
Mucin je sluz koja štiti sluzokožu želuca od štetnog dejstva hlorovodonične kiseline	X	
Hlorovodonična kiselina je neophodana za aktivnost tripsina		X
U usnoj duplji se vrši i hemijsko i mehaničko varenje hrane	X	
Peristaltika je proces upijanja hranljivih materija u crijevu		X

Dva tačna odgovora 1 bod

Tri tačna odgovora 2 bod

Četiri tačna odgovora 3 boda

6.

Tvrdnja	Tačna	Netačna
Lišajevi su bioindikator koji svojim prisustvom ukazuju na kvalitet životne sredine	X	
Na zagađen vazduh su najosjetljiviji korasti lišajevi		X
Na mjestima gdje je aerozagađenje veliko, lišajeva nema.	X	
Lišaji žive na mjestima gdje dopijevaju oksidi sumpora i azota		X

Dva tačna odgovora 1 bod

Tri tačna odgovora 2 boda

Četiri tačna odgovora 3 boda

---

7. NAPOMENA:

NE BODOVATI TVRDNJU- Žitarice se teško vare u organizmu čovjeka!

Tvrdnja	Tačna	Netačna
U ekonomskom pogledu, trave su najvažnija familija u biljnom carstvu.	X	
Plod žitarica čini hranljivo tkivo bogato skrobom, bjelančevinama i vitaminima.	X	
Žitarice se teško vare u organizmu čovjeka.		
Dobro osušen plod žitarica godinama gubi kvalitet.		X

Za svaki tačan odgovor 1 bod

Ukupno 3 boda

8.

Tvrdnja	Tačna	Netačna
Oblik i veličina ćelije zavisi od mjesta gdje se nalaze i uloge koju vrše.	X	
Veličina ćelije se mjeri milimetrima i centimetrima		X
Jedro je organela u kojoj se čuvaju informacije.	X	
Ćelijska membrana sadrži vodu, bjelančevine i šećere		X

Tri tačna odgovora 1 bod

Četiri tačna odgovora 2 boda

9.

Karakteristika	Carstvo			
	1.	2.	3.	4.
A.				X
B.			X	
C.	X			

Dva tačna odgovora 1 bod

Tri tačna odgovora 2 boda

10.

4	3	5	1	2
----------	----------	----------	----------	----------

Tačno ređanje 1 bod

11.

Složeni šećer koji se nalazi u ćelijskom zidu gljiva i skeletu insekata je hitin.

Tačan odgovor 1 bod

12.

A. Praživotinje	B. Oblik tijela	C. Kretanje
<u>Bičari (euglena, ili zelena euglena)</u>	<u>Stalni oblik tijela</u>	Bičevima
<u>Trepljari</u>	Stalni oblik tijela	<u>Trepljama</u>
Amebe	<u>Nemaju stalan oblik tijela (promjenljiv je)</u>	<u>Lažnim nožicama</u>

Tačno popunjena kolona A, 1 bod

Tačno popunjena kolona A i kolona B, 2 boda

Tačno popunjena kolona A, kolona B i kolona C, 3 boda

13.

Klasa skrivenosjemenica kod koje prilikom klijanja sjemena, najčešće kotiledoni ostaju u zemlji je monokotiledone biljke (monokotile).

Tačan odgovor 1 bod

14.

A. žaba

B. mrmoljak ili triton

C. šareni daždevnjak

Dva tačna odgovora 1 bod

Tri tačna odgovora 2 boda

15.

Crvi nemaju razvijen sistem organa za disanje već dišu cijelom površinom tijela (ili preko kože)

Tačan odgovor 1 bod

16.

vezivnom

Tačan odgovor 1 bod

17.

Proces spajanja jedara spermatozoida i jajne ćelije je proces oplodnje (začeca)

Tačan odgovor 1 bod

18.

1. osjećajni (ili senzitivni)

2. pokretački (ili motorni)

3. mješoviti

Za svaki tačan odgovor po 1 bod.

Ukupno 3 boda

19.

1. podvilične

2. podjezične

3. doušne

Za svaki tačan odgovor po 1 bod.

Ukupno 3 boda

20.

Ćelijsko disanje

Tačan odgovor 1 bod

21.

Bijela boja aksona (neurita) potiče od mijelinskog omotača (ili mijelina).

Tačan odgovor 1 bod
